

Toimeksiannon tiedot

Toimeksiannon vastaanottaja

Liikenne- ja viestintävirasto

Aihe

Teledirektiivin täytäntöönpanon seuranta

Aiheen tarkentaminen

Hankkeessa kootaan ja raportoidaan seurantatietoa ns. teledirektiivin täytäntöönpanon yhteydessä tehtyjen lakimuutosten vaikutuksista ja sääntelyn taustalla olevien tavoitteiden toteutumisesta. Seuranta kohdistuu pääasiassa sähköisistä palveluista annettuun lakiin tehtyihin keskeisiin teledirektiiviin liittyviin muutoksiin, jotka tulivat voimaan vuonna 2021. Samassa hallituksen esityksessä täytäntöönpantuun audiovisuaalisia sisältöjä koskeva sääntelyyn (ns. AVMS-direktiivi) liittyvät lakimuutokset eivät sisälly tähän seurantahankkeeseen.

Hankkeen seuranta kohdistuu seuraaviin HE:n 98/2020 vp. keskeisten ehdotusten teemoihin (**kansalliset säännökset tai säännökset, joissa käytetty merkittävää liikkumavaraa merkitty punaisella**):

- **Taajuuksien käyttö ja verkkotoimiluvat**

- Keskeiset ehdotukset:

- Vertaisarviointimenettely
- Verkkotoimilupien myöntäminen, uusiminen ja jatkaminen
- **Paikallinen matkaviestinverkossa harjoitettava teletointa radioluvalla**
- **Eri huutokaupamallien salliminen**
- Verkkotoimilupaehtojen laatuvaatimukset
- **Valtioneuvostolle siirrettävät radioluvat**
- **Taajuuksien käyttöoikeudenvuokraamista koskeva päätös**

- **Käyttöoikeuden luovutukseen ja yhteenliittämiseen liittyvät velvollisuudet**

- Keskeiset ehdotukset:

- Säännöllinen maantieteellinen kartoitus laajakaistaverkoista
- Markkina-analyysit ja niiden tiheys
- HVM-yrityksille asetettavat velvoitteet
- Muille kuin HVM-yrityksille asetettavat velvoitteet
- HVM-yritysten sitoumusmenettely

- HMOV-yritysten verkkojen korvaamis- ja käytöstäpoistamismenettelyt
- Kustannuslaskentajärjestelmän vaatimusten määrittämisvaltuudet

- **Valtakunnalliset tilaajanumerot**

- Keskeiset ehdotukset:

- Valtakunnallisten tilaajanumeroiden erillishinnoittelusta luopuminen nousevassa liikenteessä
- Laskennallisen perushinnan määrittelyn poistaminen kuluttajansuojalaista tarpeettomana

- **Yleispalvelu**

- Keskeiset ehdotukset:

- Yleispalvelulaajakaistalla mahdollistettavat vähimmäispalvelut
- VNA laajakaistan vähimmäisnopeudesta ja vammaisten henkilöiden erityistarpeista (käytetty kansallista liikkumavaraa)
- Maantieteellisen kartoituksen huomioiminen yleispalveluyritysten nimeämisessä
- Yleispalveluyritysten ilmoitusvelvollisuus verkon luovutuksesta

- **Käyttäjän ja tilaajan oikeudet**

- Keskeiset ehdotukset

- Viestintäpalvelusopimuksen kesto, (määräaikaisten liittymäsopimusten keston osalta käytetty kansallista liikkumavaraa)
- Kuluttajan mahdollisuus tarkastaa määräaikaisen sopimuksen päättymispäivä
- Maksujen veloitusoikeus kuluttajalta vasta numeronsiirron toteuduttua
- Käyttäjän oikeuksien soveltuminen kuluttajalle myytäviin sopimuspaketteihin
- Viivästys- ja virhesäätelyn soveltamisalan supistaminen (yritystilajaat)

- Muut ehdotukset:

- Sopimukseen liittyvät veloitteet, kuten ennen sopimuksen syntymistä annettavat tiedot ml. sopimustiivistelmä, sopimusehtojen syrjimättömyys, sopimuksen syntyminen, sopimuksen

muuttaminen ja käyttäjän
irtisanomisoikeus

- **Sijoittaminen**

- Keskeiset ehdotukset:

- Pienalueen langattoman liityntäpisteen sijoittamiseen tarvittavat luvat
- Viranomaisten määräysvallassa oleviin kiinteistöihin liittyvä sijoittamismenettely

- **Vaaratiedottaminen ja hätäviestintä**

- Keskeiset ehdotukset:

- **Sovellusperustainen mobiilin vaaratiedottamisen järjestelmä (käytetty kansallista liikkumavaraa)**
- Muut hätäilmoitustavat kuin puhelu ja tekstiviesti
- SIM-kortittomien hätäpuheluiden paikannusvelvoite

Hallituksen esityksessä on tehty vaikutusten etukäteisarviointia yllä mainittujen teemojen mukaisesti, minkä oletaan helpottavan toteutuneiden vaikutusten arviointia ja niistä raportoimista.

Seurannan tavoitteena on saada kokonaisnäkemys kustakin teemasta rajoittuen kuitenkin HE 98/2020 vp. perusteella tehtyihin lakimuutoksiin ja alla oleviin tutkimuskysymyksiin. Selvityksessä koottavan raportin hyödyntämisen ja johtopäätösten laatimisen kannalta on keskeistä, että lopullisessa raportissa selkeästi kerrotaan mihin tietoihin raportissa esitetyt näkemykset ja arviot perustuvat.

Seurannassa ja sen tulosten raportoinnissa tulisi huomioida kunkin yllä mainitun teeman osalta seuraavat näkökulmat:

- Miten lainsäädäntö muuttui teledirektiivin täytäntöönpanon yhteydessä aiempaan verrattuna?
- Millaisia olennaisia myönteisiä ja kielteisiä vaikutuksia muutoksilla on ollut (huomioiden eri kohderyhmät ja vaikutuslajit esim. HE:n etukäteisarvioinneissa tunnistettujen kohderyhmien ja vaikutuslajien mukaan mukaan)
 - Missä määrin ennakoitut vaikutukset ovat toteutuneet ?
 - Onko havaittu ennakoimattomia vaikutuksia?
 - Missä määrin toimintaympäristössä havaitut muutokset ovat aiheutuneet sääntelymuutoksista, jos sitä on mahdollista arvioida?
- Miten on edistytty direktiivin, tai kansallisten säännösten kohdalla kansallisten, tavoitteiden toteutumisessa ?

	<ul style="list-style-type: none"> • Millaisia haasteita lakimuutosten soveltamisessa on ollut? • Miksi lakimuutokset ovat toimineet joltain osin hyvin tai huonosti? • Vastaavatko sääntelyn tavoitteet ja keinot nykyisiä tarpeita ottaen huomioon esimerkiksi toimintaympäristön ja käyttäjien tarpeiden muutokset? [Tähän voi kirjata myös mahdollisia seurannan yhteydessä tunnistettuja sääntelyyn toimivuuteen liittyviä haasteita, jotka eivät liity vain teledirektiivin yhteydessä tehtyihin lakimuutoksiin]
Toimeksiannon määräaika	<p>Tavoite on, että seurantaraportin luonnos olisi valmis huhtikuun puoliväliin 2025 mennessä.</p> <p>Seurantaraportin viimeistely ja julkaisu liikenne- ja viestintäministeriön julkaisusarjassa on tarkoitus tehdä touko-kesäkuussa 2025.</p>
Aloituskokouksen ajankohtaehdotus	Aloituskokous ohjausryhmän ja viraston valmistelijoiden kesken pyritään järjestämään marraskuun 2025 lopulla.
Toimeksiannon raportointimuoto	Lopullinen raporttiluonnos laaditaan valtioneuvoston julkaisupohjalle. Ohjausryhmässä käsiteltävä väliraportti voi olla myös muu word-asiakirja ja esimerkiksi power point esitys
Toimeksiannon julkisuus ja julkaisuajankohta	<p>Liikenne- ja viestintäministeriö tiedottaa seurantahankkeen käynnistymisestä ja raportin valmistumisesta. Seurantaraportti julkaistaan liikenne- ja viestintäministeriön sarjajulkaisuna.</p> <p>Raportin julkaisemisesta ja sen ajankohdasta päättää Liikenne- ja viestintäministeriö omien käytäntöjensä mukaisesti. Ministeriö ilmoittaa julkaisemisen ajankohdan Liikenne- ja viestintävirastolle etukäteen. Tämä ei estä raporttiluonnokseen sisältyvien tietojen julkistakaan käsittelyä viraston normaalissa virkatyössä, kun se on tehtävien hoidon kannalta tarpeen.</p>
Toimeksiannon konteksti ja käyttötarkoitus	Ministeriö käyttää seurantatietoa tulevaan EU-sääntelyyn (esim. Network Act) ennakkovaikuttamiseen, komission teledirektiivin uudelleenarvioinnin yhteydessä mahdollisesti esittämiin kysymyksiin vastaamiseen sekä tavanomaiseen kansallisten säännösten toimivuuden seurantaan ja muutostarpeiden arviointiin.
Toimeksiantajaja	Tieto- ja turvallisuusosasto
Yhteyshenkilö	Hanna Laurila (kuluttajapalveluyksikkö) hanna.laurila@gov.fi, 050 401 4361
Työmäärä].	Tarkoituksena on tehdä ja raportoida varsinaista jälkiarviointia kevyempää seurantaa ja etukäteisarviointien toteutumisen arviointia, jossa hyödynnetään käytettävissä olevaa viranomaisten seuranta- ja tilastotietoa, jota täydennetään tarvittavin osin esim. sidosryhmien kuulemisella. Työssä voidaan

	<p>käyttää hyväksi aiemmin koottua seurantatietoa, mutta useamman vuoden takaisten seurantatietojen ajantasaisuudesta tulee pyrkiä varmistumaan.</p> <p>Seurantatarkasteluun valituista HE:n keskeisten ehdotusten teemoista ja niiden alle kuuluneista olennaisista pykälistä voidaan tehdä seurantaa eri tasoisesti niiden merkityksen ja esim.ennakoitujen vaikutusten laajuuden perusteella.</p> <p>Sellaisten teemojen/säännösten osalta, joista ei ole vielä lainkaan soveltamiskokemusta tai joista ei ole käytettävissä etukäteisarviointia tai seurantatietoa, tarkastelu voi olla kevyt. Seurannan tason peruste tulee kuitenkin avata raportissa. Seurannan ja raportoinnin tasosta voidaan keskustella tarkemmin hankkeen aloituskokouksessa.</p> <p>Raporttiluonnoksen tulisi sisältää seurannan alustavat johtopäätökset. Julkaistavan raportin johtopäätösten laatimisesta ja viimeistelystä päävastuu on kuitenkin liikenne- ja viestintäministeriöllä ja hankkeen ohjausryhmällä.</p>
<p>Mahdolliset hankinnat ja rahoitus</p>	<p>Ministeriö kannustaa yhteistyöhön ja muiden viranomaisten kokemusten ja tietojen hyödyntämiseen (myös esim. BEREC:in selvitykset) sekä tarvittavin osin sidosryhmien kuulemiseen. Jos selvityksen aloittamisen jälkeen ilmenee perusteltuja tarpeita ulkopuolisiin selvityksiin, joihin tarvittaisiin myös ministeriön rahoitusta, rahoitusmahdollisuuksista on keskusteltava erikseen mahdollisimman pian hankkeen aloittamisen jälkeen.</p>
<p>Mahdolliset aiheeseen liittyvät selvitykset, säädökset, taustaselvitykset tai tutkimukset</p>	<p>Keskeistä taustamateriaalia ovat</p> <ul style="list-style-type: none"> - teledirektiivi ja sen vaikutusarviointi, - HE 98/2020 vp ja siinä viitatu taustaselvitykset, - Liikenne- ja viestintäviraston omat ja yhteistyössä KKV:n kanssa tekemät selvitykset
<p>Lisätietoa</p>	<p>Liikenne- ja viestintävirasto vastaa oman työnsä resursoinnista ja organisoinnista hankkeen toteuttamiseksi suunnitellussa aikataulussa sekä suunnittelee ja toteuttaa seurantaa varten mahdollisesti tarvittavan yksityiskohtaisemman sidosryhmäyhteistyön.</p> <p>Hankkeen ohjausta varten perustetaan ohjausryhmä, johon kuuluvat ministeriöstä Hanna Laurila (kuluttajapalveluyksikkö, ohjausryhmän pj.), Lauri Mustonen (verkkohallinta ja paikannusyksikkö) ja Johanna Särkijärvi (vaikutusarviointi- ja kehitysyksikkö). Ohjausryhmän johdolla järjestettäviin ohjauskokouksiin voivat Liikenne- ja viestintäviraston seurantatyöhön osallistuvien edustajien lisäksi halutessaan osallistua esimerkiksi ministeriön keskeisten substanssiryhmien johtajat ja ministeriön lainsäädäntöjohtaja.</p>

Ohjauskokouksia järjestetään hankkeen aikana ainakin kolme kertaa.

- Alkukokous (tavoite marraskuun loppu 2024
 - Mahdolliset tarkennukset työn sisältöön
 - Yhteistyötavat
 - Tarvittaessa keskustelu esim. pääsystä seurantatyössä tarpeelliseen olemassa olevaan taustamateriaaliin.

- 1. väliraportointikokous (tavoite tammikuun loppu-helmikuun alku 2025)

Tarkastellaan työn edistymistä ja käydään läpi raporttiluonnosta ja suunniteltuja lisäselvityksiä.

 - Tehdyt työvaiheet
 - Tunnistetut käytettävissä olevat seurantatiedot ja tunnistetut seurantatietojen aukot
 - Seuraavat työvaiheet, suunnitellut lisäselvitykset
 - Ohjausryhmältä toivottu tuki
 - Alkuraporttiluonnos osana lopullista raporttia (esim. kuvaus lainsäädäntömuutoksista ja sääntelyn tavoitteista, alustavat havainnot vaikutuksista ja niihin liittyvät selvitykset, ns. kevyet arviot teemoista tai pykälistä, joita varten ei ole suunniteltu tehtäväksi tarkempaa seurantaa

- 2. väliraportointikokous (tavoite maaliskuun puoliväli-maaliskuun loppu 2025)

Tarkastellaan jo pitkällä olevaa seurantaraporttiluonnosta.

 - Mahdolliset kesken olevat selvitykset ja havaintojen validointitarpeet
 - Loppuraporttiluonnos
 - Viestintä